

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

288. An sæcularis delinquens in Ecclesia possit à iudice Ecclesiastico puniri, quia is, qui in Ecclesia deliquit, Sacrilegium commisit, quod est crimen misti fori? Ex part. 4. tr. 1. res. 67.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

anno 1591. per Sacram Cardinalium Congregationem testatur Scaccia in casu cuiusdam Clerici, & laici, qui erant inquisiti de violentia illata cuidam mulieri, nam omnes fuerant remissi ad iudicem Ecclesiasticum.

RESOL. CCLXXXVII.

An si laicus delinquat simul cum Clerico, possit puniri à iudice Ecclesiastico, maxime si praeueniat? Ex p. 4. tract. 1. Ref. 7.

Que hic est Ref. antecedens, & lege doctrinam alterius Resol. & §. eius annot.

§. 1. **N**egatiuè respondet Pereira de many Regia part. 2. cap. 41. num. 3. & alij penes ipsum, quibus ego addo, præter Doctores quos citauimus in 3. part. tract. 1. resol. 1. Ut illum in addit. ad Afflictum de decif. 223. nam. 7. Aymonem consil. 232. lib. 2. Rupelium in forens. instit. lib. 3. cap. 11. Olascum de decif. Pe demon. 103. num. 10. & facit pro hac sententia textus in l. si quis uxori, ff. de furtis, ubi in dilectis socius criminis non gaudet priuilegio socij. Et ita hanc opinionem tenet nouissimè Nouarius de elect. fori, sect. 3. quest. 1. num. 28. & alij penes ipsum, quibus etiam addè Thomam Sanchez in opusc. tom. 1. lib. 3. cap. unico, dub. 30. num. 5. & Castrum Palaum tom. 2. disp. unica, punct. 6. n. 11.

2. Sed ego in dicta resol. contrarium docui, & nunc iterum doceo cum docto Iuriconsulto Ioan. Francisco Fagnano in respons. pro cens. Pauli V. part. 3. fol. mibi 85. maxime in casu, quo iudex Ecclesiasticus praeuenit in captura, & ita in specie tenet Farinacius q. 8. num. 151. in fin. & Baiardus in addit. ad Clarum quest. 36. num. 50. ubi sic ait. Licet vsu magis receptum esse videatur, quòd laicus cum Clerico infimul delinquens possit à seculari iudice puniri, non tamen à Doctoribus hanc opinionem tenentibus negatur, quin possit etiam à iudice Ecclesiastico, si in captura praeueniat. Ita ille. Et quia in dicta resolutione adduxi Scacciam testantem hanc sententiam affirmatiuam fuisse determinatam à sacra Cardinalium Congregatione, & non citauimus locum, vltimum est modò illum adducere. Tenet igitur Scaccia hanc sententiam in lib. 1. de iudic. causarum, & c. cap. 11. num. 24. ubi postquam adduxit Doctores negatiuam sententiam docentes, & testantes de consuetudine, ipse tamen sic asserit. Tamen quicquid isti dixerint, ego vidi istam opinionem seruari ex decreto sacrae Congregationis, quæ de anno præterito 1591. die 10. Decembris rescripsit Domino Pompeo de Amatis, tunc temporis Commissario ciuitatis Tusculanae, vt tam Clericos, quàm laicos inquisitos de violentia illata cuidam mulieri remitteret ad iudicem Ecclesiasticum. Sic ille. Et merito, quidem, nam magis dignum trahit ad se minus dignum, vt patet in cap. per tuas, de arbit. capitul. quanto, de iudic. & in l. si communem, ff. de usu cap. & quia causa continentia diuidenda non est, ex l. nulli, C. de iudic. & ex cap. 1. de caus. poss. & proprietat. Et hanc sententiam tenet etiam Marianus Socinus in cap. 2. num. 30. de mutuis petition. & consil. 12. num. 19. vol. 1. & vidisse in practica ita fuisse obtentum testatur Bartholomæus Socinus in l. cum senatus, num. 11. ff. de rebus dub. & sequitur Felinus in cap. 1. num. 6. de præsump. Parisius consil. 154. num. 1. vol. 4. Riminaldus iunior in l. imperium, num. 83. de iurisdic. omnium iudic. & consil. 202. num. 12. & 39. vol. 21. consil. 251. numero 43. vol. 3. Cardinalis Albanus consil. 13. num. 6. & alij. Vnde non est audiendus M. Anton. Cuechus in instit. maior. lib. 3. tit. 9. num. 16. & notandum est etiam hic obiter cum Scac-

Sup. hoc supra in Ref. 151. §. vlt. ad medium, & in fine Ref. 207. & infra in Ref. 297. 298. & 328. §. 9. ante medium, vers. Et tandem. & inferius in tr. 8. Ref. 9. §. vlt. post medium vers. Non est igitur.

cia loco cit. quòd licet aduersus nostram sententiam videatur facere Bulla Pij IV. die 26. Maij ann. 1569. tamen dicta Bulla fuit correctæ, & redacta ad terminos iuris communis & sacri Concil. Trident. per aliam Bullam Pij V. die 20. Iunij anno 1566.

RESOL. CCLXXXVIII.

An secularis delinquens in Ecclesia possit à iudice Ecclesiastico puniri, quia is, qui in Ecclesia deliquit, sacrilegium commisit quod est crimen mixti fori? Ex part. 4. tract. 1. Ref. 67.

§. 1. **N**egatiuè respondet nouissimè Antonius Ripol de iurisdic. omni. iud. cap. 1. num. 170. ubi sic ait. Si iudex Ecclesiasticus habet iurisdictionem & territorium in rebus secularium poterit cognoscere de delictis commissis intra Ecclesiam per seculares: si autem talem iurisdictionem non habet, non poterit, quia ad dominum habentem omnem iurisdictionem & imperium in oppido, pertinet cognitio & punitio delinquentis intra Ecclesiam. Ita ille, qui citat Olibanum de iure fisci, cap. 11. à num. 7.

2. Sed his non obstantibus, etiamsi delictum in Ecclesia commissum non sit Ecclesiasticum, sed secularare, & à laicis patratum, adhuc existimo ratione loci, in quo est commissum, sortiri naturam mixti fori, & ideo in tali casu puto secularem iudicem & Ecclesiasticum procedere posse, datur enim locus præuentioni: vnde is delinquentem punire potest, qui in captura praeuenit. Ratio est, quia is, qui in Ecclesia delinquit, sacrilegium committit, quod est crimen mixti fori; ergo, & c. sic patet responsio ad rationem quam Ripol adducebat, & ita hanc sententiam docet Farinacius in append. de immunit. Eccles. cap. 16. num. 236. & alij penes ipsum.

Sup. hoc supra in Ref. 151. §. vlt. ad medium, & in fine Ref. 207. & infra in Ref. 297. 298. & 328. §. 9. ante medium, vers. Et tandem. & inferius in tr. 8. Ref. 9. §. vlt. post medium vers. Non est igitur.

RESOL. CCLXXXIX.

An iudex Ecclesiasticus possit punire laicum, qui crimen sacrilegij commisit?

Et an hoc causa sit mixti fori, & detur locus præuentioni?

Et an hoc etiam conueniat non solum in rebus Ecclesiae, sed etiam in rebus Clericorum, ita vt laici eorum inuasores coram iudice Ecclesiastico debeant conueniri?

Et an laicus coram iudice Ecclesiastico possit conueniri, si verba iniuriosa aduersus Clericum emisit? Ex p. 1. tract. 2. Ref. 82. alias 81.

§. 1. **H**anc questionem pertractat nouissimè Ceuallos in tract. de cognit. per viam violentia, part. 2. q. 59. per totam, & alij penes ipsum, asserentes aliqua, quæ mihi minimè placent.

2. Idèd absolute assero cum Barbosa in suis collect. tom. 2. lib. 5. tit. 23. c. 2. n. 9. & alijs, sacrilegium esse mixti fori: ita vt non minus, sed æquè principaliter de eo aduersus laicum cognoscere possit Ecclesiasticus Iudex, atque secularis, & inter eos locus sit præuentioni, iuxta cap. de foro comp. & in e. cum sit generale, de penis, in 6. Vnde idem Barbosa n. 54. asserit, tenendam esse sententiam eorum, qui docent esse mixti fori, & ad Ecclesiasticum Iudicem trahi posse, nõ solum inuasores reum Ecclesiasticarum, quando per vim eas occupant, verum etiam omnes alios, qui in negotiis cum Ecclesia gestis, eius rebus præiudicant quoquo modo, per fraudem, scilicet, vel aliter contra iustitiam. Quod confirmatur ex alia communi resolutione, Doctorum

Sup. hoc supra in Ref. 151. §. vlt. ad medium, & in fine Ref. 207. & infra in Ref. 297. 298. & 328. §. 9. ante medium, vers. Et tandem. & inferius in tr. 8. Ref. 9. §. vlt. post medium vers. Non est igitur.

Sup. hoc supra in Ref. 151. §. vlt. ad medium, & in fine Ref. 207. & infra in Ref. 297. 298. & 328. §. 9. ante medium, vers. Et tandem. & inferius in tr. 8. Ref. 9. §. vlt. post medium vers. Non est igitur.